

BUDAPEST

T.

T. p

Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyel: „Délbácska“
Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692

Novisad, 1929. július 21.
VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

A királyi kormány párizsi és londoni követei tegnap jegyzéket nyújtottak át a francia és angol külügyi kormányoknak a Jugoszláviának juttatandó jóvátételi részesedés kérdésében

A jóvátételi bizottság javaslata súlyos károkat okozna az országnak

Beogradból jelentik: A központi sajtóiroda tegnap este 9 órakor a következő hivatalos közleményt adta ki:

A királyi kormány párizsi és londoni követei tegnap jegyzéket nyújtottak át a királyi kormány nevében az angol és francia kormányoknak. A jegyzék rámutat mindazokra az igazságtalanságokra, amelyek kormányunkat érnék, ha a jóvátételi bizottság javaslatainak jelentése olyan formában kerülne elfogadásra, mint amilyen formában bete-

jesztetett.

A jegyzék azután részletesen felsorolja mindazokat a károkat, amelyek az SHS államot érnék, ha a német jóvátétel államunkra eső részesedése eredeti szövegezésében megmaradna. A jegyzék hangsúlyozza, hogy a Jugoszláviának felajánlott 26 millió arany márka nem áll arányban a többi országok részesedésével, miért is a jóvátételi részesedés reparációját kéri.

esküvők leleplezésére megtegyék a szükséges intézkedéseket. Ez az összeesküvők leleplezése előtti szerda délutánján történt. Joanitescu miniszter — aki szintén a halálraítéltek között volt, — személyesen ment fel a sziguranciára, hogy intézkedéseket fogantosszon. Az összeesküvés hírére a legteljesebb titokban kellett tartani, hiszen abban a pillanatban még nem lehetett tudni, hogy a puccstervezet milyen terjedelmű, kik és milyen személyek vannak már belekeverve és egy vigyázatlan szó könnyen elárulhatta volna az összeesküvők előtt, hogy kormány már tisztában van terveikkel. Joanitescu államtitkárnak alaposan ki kellett választania azt a személyt, akit megbíz intézkedésének végrehajtásával, hiszen könnyen megtörténhetett volna, hogy éppen az, akinek az összeesküvőket el kell fogni, — az is tagja a fasiszta társaságnak.

Ugyanezen éjszaka Maniu, Vajda és Mirtó miniszterek, valamint Stere, közigazgatási törvényen dolgoztak. A tárgyalások Vajda lakásán folytak le és pontosan félhárom óra reggel volt, amikor Maniu autóba ült, hogy hazamenjen.

A merénylők a miniszterelnök lakása előtt

Amikor Maniu a lakása közelébe ért, észrevette, hogy a háza körül gyanus egyének sétálnak. Azonnal észébe jutott a fiatal tiszt délutáni jelentése és kiszólt a sofőrnek, hogy megállás nélkül hajtsa tovább.

A sofőr azonnal megérezte, hogy valami veszély van készülődésben és hatalmas sebességgel megállás nélkül tovább hajtattott. Maniu visszament Vajda belügyminiszter lakására és telefonon felhívta Joanitescu minisztert.

Tíz perc múlva egy csapat megbízható detektív lepte el a miniszterelnök lakásának környékét és sikerült is tíz gyanus egyént letartóztatni. Az elfogottakat beszélgetett a szigurancára, s itt azonnal megkezdtek a kihallgatásukat. A felvett vallomások alapján újabb letartóztatások történtek és nagyon sok előkelőbb állású gyanúsítottat házi őrizet alá helyeztek.

Az összeesküvők frontjának felgöngyölítése ezek után már könnyű dolog volt. Huszonnégy órával azután, hogy az ügy nyilvánosságra került, a kormány már tisztában volt az összeesküvés méreteivel, viszont mindennap mélyebb lett az a meggyőződés, hogy Stoica ezredes nem a saját szakállára indította meg az akciót.

A nyomozások jelenleg éppen annak a kiderítését célozzák, hogy kik álltak Stoica ezredes mögött...

Borzalmas gyilkosság Innsbruck közelében

Innsbruckból jelentik: Eddig ismeretlen tettes a város közelében vadászfegyverrel meggyilkolta Humer Lajos 71 éves iskola igazgatót és 68 éves feleségét. A gyilkosságot egy kiránduló társaság vette észre, amely az erdei úton hazafelé haladva, egy guggoló fiatalemberre lett figyelmes, aki közeledtükre elszaladt. A társaságnak ez gyanus volt és odament, ahol lövéstől érve holtan találták az igazgatót és feleségét. Az elmenekült gyilkos után semmi nyom sem maradt.

A jugoszláv-bolgár konfliktus

kérdésében Burov bolgár külügyminiszter Párizsban várja a francia és angol kormány tárgyalásainak eredményét

Szofiából jelentik: Az „Utro” értesülése szerint Burov bolgár külügyminiszter még néhány napig Párizsban marad. A francia és angol kormány között állítólag tárgyalások indultak meg a jugoszláv-bolgár konfliktus békés likvidálása ügyében s ezeknek a tárgyalásoknak az eredményét akarja

megvárni a bolgár külügyminiszter.

Szofiában egyébként azt hiszik, hogy a konfliktus már a legrövidebb időn belül békés elintézését nyer.

Az „Utro” cikke nagy feltűnést keltett bolgár politikai körökben.

A román miniszterelnököt az összeesküvők halálra ítélték és a merényletre kitérített órában csak lélekjelenléte mentette meg

Eddig negyven személyt tartóztattak le, de még nem tudják ki állt az összeesküvők mögött

Bukarestből jelentik: A fasiszta puccskísérletből kifolyólag eddig negyven katonai és polgári személyt tartóztattak le, a vizsgálat még tovább folyik, úgy hogy további letartóztatások várhatók.

Hogyan leplezték le az összeesküvést?

A puccskísérlet leleplezéséről az alábbi érdekes részleteket sikerült megtudni: Egy fiatal katonatiszt jelentkezett a miniszterelnöki palotában és négy szemközti kihallgatást kért Maniu Gyulától. A fiatal tisztet — akinek nevét a miniszterelnöki palotában érthető oknál fogva titkolják — bevezették a miniszterelnökhöz, ahol ez a tiszt elmondotta, hogy őt felszólították abban az összeesküvésben való részvételre, amely a katonai diktatura kikiáltását tűzte ki célul.

Ez a fiatal tiszt látszólag belement az ügybe és megtudta, hogy az összeesküvők élén Stoica ezredes áll, aki állandóan magasabb rangú tiszték támogatására hivatkozott és megtudta azt is, hogy az összeesküvők halálra ítélték Maniu miniszterelnököt, Vajda belügyminisztert és Joanitescu ál-

lamtitkárt. A terv az volt, hogy az összeesküvők az éjjeli órákban nagyobb készletséggel körülvessék a három miniszter lakását, behatolnak hálósobáikba és végeznék velük.

Pontos tervük volt arról, hogy ugyanazon éjjel elfogják a kabinet többi tagjait is, megszállják az összes középületeket, úgy hogy reggelre már az egész főváros hatalmukba került volna. Ugyanebben az időben falragaszok jelentek meg volna a fővárosi házak falain, melyekből a főváros lakossága megtudja, hogy az elmúlt éjszaka katonai puccs történt és „Mi Stoica Augustin ezredes Románia katonai diktátora” vette át a hatalmat.

A miniszterelnöknek már előbb is jelentettek valami gyanus készülődést, azonban idáig minden név említése nélkül, úgy hogy ez volt a legelső jelentés, melynek alapján már megindulhatott a nyomozás. A baj csak az volt, hogy a fiatal tiszt semmit sem tudott arról, hogy a tervezett összeesküvést mikor akarják végrehajtani.

E fiatal tiszt jelentése alapján a miniszterelnök azonnal érintkezésbe lépett a kabinet néhány tagjával, hogy az össze-

Öfelsége a király Topolára utazott

Megjelent a belső közigazgatás 102-ik szakaszának módosításáról szóló törvény — Kumanudi Zlatiborra utazott

Beogradból jelentik: Öfelsége a király tegnap délelőtt soros hadsegéde kíséretében Topolára utazott. A király néhány napot topolai kastélyában fog tölteni.

Kumanudi meglátogatta Marin-kovicsot

Kumanudi Koszta tárca nélküli miniszter tegnap reggel Mataruska Banjára érkezett, ahol látogatást tett Zsivkovics Petar miniszterelnöknél, majd onnan a Zlatiborra folytatta útját, ahol meglátogatta Marinkovics Voja külügyminisztert. Kumanudi Koszta még a tegnapi nap folyamán Fotics külügyminiszteri osztályfőnök kíséretében visszaérkezett Beogradba.

Fizetési pótlékok a közigazgatási tisztviselők részére

Tegnap jelent meg a belső közigazgatási törvény 102-ik szakaszának módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény, amely a közigazgatási tisztviselők fizetési pótlékai-

kat szabályozza. Az új törvény szerint a közigazgatási tisztviselők a következő pótlékokat kapják: első csoportbeli tisztviselők havi 3500 dinárt, második csoportbeli havi 3100, harmadik csoportbeliek havi 2120, negyedik csoportbeliek 1320, ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik csoportbeliek havi 920 dinárt. A szolgabírók pótléka havi 1080 dinár, a közigazgatási gyakornokoké havi 200 dinár.

Miniszterek Beogradban

Radivojevic Lázár erdő- és bányáügyi miniszter, Lazics Zsika belügyminiszterhelyettes tegnap délelőtt Marjanovics Milán központi osztályfőnök társaságában Mataruska Banjáról Beogradba érkezett vissza.

A francia követ Zagrebban

Dar francia követ tegnap Zagrebba érkezett. A követ a holnapi nap folyamán a plitvici tavakhoz utazik, ahol nyári szabadságát tölti.

Görög területre tört be egy bolgár trojka s miután kifosztotta a határmenti földműveseket, visszazökött Bulgáriába

Athénből jelentik: A hadügyminiszter jelentést kapott a bolgár-görög határról, hogy tegnap reggel

egy bolgár komitációs trojka görög területre tört be

A komitácik kifosztották egy határ-

menti község több házát, majd a földműveseket meztelenre vetkőztették, kirabolták s ismét visszazököttek a bolgár határon.

A legújabb határmenti incidens óriási izgalmat keltett Görögországban s a kormány erélyes rendszabályokra készül hasonló esetek megakadályozására.

A lainzi gyilkossággal vádolt Bauer Gusztávnak még mindig nem sikerült alibit igazolnia a gyilkosság napjáról

Berlinből jelentik: Bauer Gusztáv ügyében a nyomozás szakadatlanul folyik. Wahl rendőrtanácsos tegnap több ízben kihallgatta Bauert, aki azonban még mindig alhatatosan tagad s alibit akar igazolni, mely azonban mindezekig nem sikerült.

Bauer 3 napi gondolkodási időt kért hogy visszaemlékezessen a kritikus napra s hogy alibijét összeállíthassa.

A rendőrség egyébként még egy házkutatást tartott Bauer lakásán, amely azonban eredménytelenül végződött.

...

Kína csak feltételesen fogadja el az amerikai és francia kormány közvetítését

A kínai hadügyminiszter cáfolja, hogy az oroszok elfoglalták volna Mandzsuiit és Pogranicsnáját

Londonból jelentik: Nankingból érkezett jelentések szerint tegnap Csang-Kai-Sek elnökletével kormánytanácskozás volt, mely az amerikai és francia közvetítő akciót tárgyalta. A minisztertanács elhatározta, hogy

elfogadja a közvetítő ajánlatot, de csak abban az esetben, ha Oroszország azonnal beszünteti hadikészületeit a határon.

A kínai hadügyminiszter tegnap hivatalos jelentést adott ki, amely szerint

azok a hírek, mintha a szovjetesapatok Mandzsuiit és Pogranicsnáját elfoglalták volna, nem fejelnek meg a valóságnak.

Pekingből jelentik: Kínai politikai körökben kijelentik, hogy a nankingi kormány feltételei a következők:

1. A szovjetkormánynak tudomásul kell vennie a mandzsuri vasút lefoglalását. A kínai kormány ezzel szemben haljandónak mutatkozik kártérítést fizetni az orosz államnak.

2. A szovjetkormánynak kötelezőleg kell kijelenteni, hogy megszünteti a kommu-

nista propagandát.

3. A két állam a megegyezés után kötelezettséget vállal az összes hadiintézkedések megszüntetésére.

4. Pekingben orosz-kínai értekezlet tartandó, amelyen megbeszéljük az összes vitás kérdéseket.

Londoni jelentések szerint az angol kormány utasította amerikai és franciaországi követeit, hogy az angol kormány nevében is csatlakozásukat fejezzék ki a közvetítő akcióban. Ugyanilyen értelemben nyilatkozott ta japán kormány is, ámbar

japán politikai körökben még most sem bíznak a konfliktus békés elintézésében.

A japán kormány meg van győződve, hogy a szovjet kormány nem fogja elfogadni a kínai kormány feltételeit.

Berlinből jelentik: Az itteni kínai követségen kijelentették, hogy a kínai kormány válaszcjegyzéke a lehető legbarátságosabb hangú volt. Kínától teljesen távol áll az a gondolat, hogy háborút kezdjen Szovjetoroszországgal. A kormány szívesen fogadja az amerikai és francia közvetítést,

ezzel szemben azonban csak egyetlenegy kikötése van, hogy a közvetítési akció minél gyorsabban bonyolódjon le, annál is inkább,

mert Oroszországot nagy érdekek fűzik a mandzsuri vasut megszerzéséhez.

Egyezkedési tárgyalások folynak a város és a pénzügyminiszterium között a borfogyasztási adó megváltási összege körül

Boksán Radivoj adóügyi és pénzügyi tanácsnok tegnap Beogradba utazott az egyezkedési tárgyalásokra.

Megirtuk annak idején, hogy április hó 16-tól az állami borfogyasztási adót 35 paráról 1 dinárra emelték fel literenként. Miután Noviszád városa még az év elején évi ötszáz ezer dinárért megváltotta az állami borfogyasztási adó szedési jogát, a pénzügyminiszterium pedig időközben a felemelt adóra való tekintettel

az általányösszeget 1,305.000 dinárra emelte fel,

a városi tanács most egyezkedni próbál a pénzügyminiszteriummal.

A városi jövedéki hivatalt ellenőrző bizottság legutóbbi ülésén javaslatot tett, küldjön ki a városi tanács egy megbízottat, s indítsa meg az egyezkedési tárgyalásokat az általányösszeg leszállítása érdekében.

Igaz ugyan, hogy az általányösszeg felemelése jogos, hiszen a borfogyasztási adót 35 paráról 1 dinárra emelték fel, a város azonban azzal érvel, hogy

a felemelt borfogyasztási adó következtében a fogyasztás nagy mértékben megcsappant,

nem volna tehát méltányos, ha a pénzügyminiszterium az általányösszeget olyan arányban emelné fel, mint amilyen arányban felemelte a borfogyasztási adót is.

A polgármester Boksán Radivoj pénzügyi és adóügyi tanácsnokot bizta meg az egyezkedési tárgyalásokkal, aki tegnap reggel Beogradba utazott, hogy érintkezésbe lépjen a pénzügyminiszterium illetékes osztályával.

Nagy pánikot okozott két megvadult ló a strand előtt

Pénteken este 7 órakor, a strandvasuti végállomás előtt, közvetlenül a strand kijárata mellett nagy pánikot okozott két megvadult ló, amely az uttest felől vad iramban a strand kijárata előtt ácsorgó közönség közé rohant.

A strandolók éppen nagy csoportokban igyekeztek hazafelé, férfiak, asszonyok és gyerekek egyaránt, a közönség egy része pedig már az indulás előtt álló vonatban foglalt helyet, amikor a strand részvénytársaság két lova, amelyek a közismert özvív előtti loesolókoesit húzzák s amelyek akkor szabadon legeltek a réten, valamint megijedtek és vad iramban a strand felé száguldottak.

A tájtékzó lovak váratlan megjelenésekor a közönség még idejekorán a strandra és a strandvasut irodájába menekült, az anyák ijedten felkapták apró gyermekeiket, a többiek futva igyekeztek menekülni és csakhamar általános zürzavar keletkezett amelyet még fokozott az a körülmény, hogy a két megvadult ló több furdövendéget fellökött, egy gyermeket csaknem elgázolt, egy hölgyet pedig megrugott úgy, hogy a megremült hölgy a karján megsebesült.

A lovak a strandvasut bódéja mellett elhaladva, az iparvágány mellett a rétre száguldottak, ahol a strand alkalmazottainak csak hosszabb hajsza után sikerült lefogni a megvadult lovakat.

Reméljük, hogy a strand igazgatósága módot talál arra, hogy hasonló botrányos eseteket megakadályoz.

Interjú a petrovoszelói öreg révessel, akit a fürdőkádban elcseréltek ikertestvéreivel s aki bár maga is iszonyodik a víztől, mégis negyvenhat embert mentett meg a vízbefulladásól

Hetven éves már az öreg Misa bácsi, aki pipázgatva meséli elményeit a „Délbácska” tudósítójának

A szőke Tisza partján, lombos fűzfák alján, szerényen húzódik meg Varga Mihály bűni petrovoszelói öreg révész vízszelvénye és viharverte kis faházikója, mely neki és a természet ölen neveledett baromfiainak menhelyet ad. Háza előtt háromlábú suszter-székén ülve, kis karimájú földszinű zöldes pörge kalapja szemére húzva, sötétfehér kánikulai polgár ruhában, rövidszáru makra pipájából sűrű bodor füstöt eregetett a jó Misa bácsi s a Tisza fodros hullámain megnyugvó apró szemei örömtől ragyogtak, amikor megtudta, hogy én vagyok az az újságíró, aki 46 életmentéséről akarok érdeklődni.

— Azért jöttem Misa bácsi, hogy a Délbácska részére szeretném meginterjülni.

— Mit szeretne kérem? — kérdi nagy kíváncsisággal az öreg.

— Meginterjülni.

— Vagy úgy!... Hm... Most már értem....

— Talán tudja, hogy minden embert, aki híressé lett, meginterjülnak?

— Ugyan ne mondja. Még sohasem halottam. És hogyan csinálja azt?

— Ez úgy történik, hogy én kérdezek, kend meg mindenre felel.

— Hát ha csak tudok. Mert az én emlékezőtehetségem olyan, hogy néha szalad, máskor meg elakad s két hetet is kell várni, amíg az elakadási ponton tulkerül.

— Mi a neve?

— Engem mindenki csak Misa bácsinak szólít.

— Hány éves?

— A hetvenediket taposom.

— Hol született?

— Itt születtem és vizen neveledtem, mert apám is meg a nagyapám is halász volt.

— Van-e családja?

— A feleségem a Teca, meg négy fiam van, de ezek a faluban laknak.

— Tud-e jól uszni?

— Már csizmástul is usztam, amikor életet mentettem.

— Szereti-e a vizet?

— Sem külsőleg sem belsőleg a vizet nem szeretem, amióta tudom, hogy a sok vizivástul fulladnak a Tiszába.

— Mik a tiszai tapasztalatai?

— Egész biztosan megmondom este a másnapi időjárást és 3-4 nappal előbb az áradást is megjósolom.

— Hányat mentett már ki a Tisza hullámaiból?

— Számszerint 46-ot, de névszerint még két hét múlva sem tudom mind felsorolni. Az első Sajdik Mátyás 60 éves öreg ember volt, aki a vizimalomról esett a Tiszába 1888-ban. Bün Jánost jéghordáskor mentettem ki. Katona köteles testvérenek (adaiai) három gyermekét egyszerre mentettem ki, amikor a kompról legrágtak. Akkor én is (1916-ban) majd belefulladtam. Kardos kisbíró leányát mindszentkor, a Varga fiut két éve husvétkor, Péter Pali leányát, Ernyes Mihály fiát karácsony hetiben, Koucsik vejét, két láperesztő oláhot és egy szegedi embert, egy hajó matrózt a legnagyobb viharban a bánáti oldalon, Glisót és még három szerb embert, egy szubotocait vásárkor, három zsidó fiut és legutóbb Albert András bódést mentettem meg. De nem vagyok én tanult ember, hogy mind el tudjam sorolni.

— Tud-e még valamit mondani?

— Ha nem kell rá megesküdni, akkor mondom, mert ez már vagy igaz, vagy se.

— Halljuk!!

— Ugy-e az ur azt hiszi, hogy velem beszél? Pedig téved. A Sándor testvéremmel mi ikrek voltunk és a fürdőkádban elcseréltek bennünket mikor még csak két hetesek voltunk s egyik kettőnk közül megfulladt. De nem tudtuk melyik; némelyek azt mondják, hogy ő, mások meg, hogy én voltam. Egyikünknek volt egy nagy anyajegy a balkéz fején. Ez én voltam. És ez a gyerek fulladt meg. Így most az ur a testvéremmel beszél, aki annál több fuldoklót mentett meg. S ha a többszörös rablógylóskost halálra ítélik, ugyan mi lesz akkor a többszörös életmentővel?!

Og.

Nehéz dolog kánikulában újságot irni avagy

A savanyú uborkaszazon hirszolgálat

Szakmabeliekről se jót, se rosszat, mégis a nyelvemre kívánczok:

hogyan is készül tulajdonképpen az ugynevezett kánikulai újság-cikk.

Mert hogy kánikula van, azt nem az időjárás, hanem az újsághirekben vesszük észre. Ha a jámbor olvasó tegyük fel azt olvassa valamelyik lapban, hogy Iksz ipszi-lon városban hatvanméteres kígyót fogtak, melynek borjuszeme és libacombja van, mérget vehet rá, hogy itt a kánikula. Vagy ha tegyük fel a southamptoni regattaversenyen egy cápa összeütközött az Azori szigetekkel, megnyugvással állapíthatja meg, hogy a hőmérő negyven fok Celziust mutat.

Nem igazolásképpen mondom, de hát az ilyen újság-cikkek legnagyobb része nem nálunk készül. Nincs nekünk provinciáknak olyan fantáziáink, mint az agyafurt amerikai vagy angol kollégáknak. Ne is tessék rossz néven venni tőlük: azt a sok millió újságot mégis csak meg kell tölteni valamivel. A keves sem mindig jó hussal tölti meg hur-

káját, a kánikulában egyik újságíró sem lehet hibáztatni ha olyan híreket izzad ki, melyektől másoknak lüdbőrös lesz a háta. Ha szigorúan vesszük, az ilyen hírekkel tulajdonképpen jó szolgálatot teszünk az izadó emberiségnek, mert csak annak az embernek lesz lüdbőrös a teste, aki fázik valamitől, már pedig ilyen cudar melegben nem is olyan rossz dolog, ha valaki fázik.

Mi is tulajdonképpen és hogyan is készül az a bizonyos kánikulai cikk? Huszonöt éves pályafutásomon nekem is kijutott valamicske belőle, jogosan arogálhatom magamnak azt a jogot, hogy felvilágosítsam az emberiséget, már mint a laikusokat a kánikulai hirszolgálat mibenlétéről.

A kánikulai cikkeket több kategóriába osztjuk.

Az első kategóriába tartoznak az ugynevezett szelid vagy naiv közlemények. Ha egy újságíró tegyük fel azt írja a lapjában, hogy Briand angol miniszterelnök Henderson afgán királlyal tárgyalt s ez alkalommal Primo di Riviera aláírta a Coolidge paktumot. Az ilyen konfuzus dolgokat, vagy

ahogy Sekszpir mondaná a „Tévedések játkát” az újságíró kánikulai tulbuzgalmában írta s nem ő tehet róla, hogy Csantavért összetévesztette Liverpooll. Az ilyeneket a jámbor olvasó megmosolyogja s átsiklik rajta.

Sokkal veszedelmesebb az ugynevezett komplikált kánikulai hirszolgálat. Ha pld. a Reuter ügynökség jelenti Trapezuntból a Wolf ügynökségnek, hogy a Havas pekingi jelentése szerint a Stefáni irodához érkezett Radior hirszolgálat megállapítása alapján az Avala zanzibári tudósítója írja San-Sebastianból, hogy a török távirati ügynökséghez befutott közlemények szerint a Magyar Távirati iroda Kopenhágából nyert értesítése alapján a kacsákok visszahívták követüket Sanghájából.

Ez kérem olyan komplikált kánikulai tőmondat, hogy a fák is sirnak tőle. Itt már azután megáll az embernek az esze is, mert azúba próbálja kisilabizálni, hogy kicsoda jelentett kicsodát, erre bizony még Szokrates sem jön rá, pedig eleget busult szegényke, amíg rájött arra, hogy Xantippének nem Archimedes, hanem Cicero csapta a szelet.

A harmadik kategóriába sorolom az ugynevezett ellenőrizhetetlen híreket. Ezek a leggyakrabban fordulnak elő. Ha példának okáért azt olvassuk a lapban, hogy egy kínai városban municiórobbanás következében ezer ember a levegőbe röpült. Se több, se kevesebb: pontosan ezer. Most már tessék csak utánajárni, hol is van az a kínai város, hol van az a municióraktár, ki olvasta össze a hullákat, mikor történt az eset, mért robbant fel a raktár stb. Az ilyen híreket csak úgy lehetne ellenőrizni, ha a jámbor olvasó nyomban a helyszíre utazna, de az agyafurt kánikulai hirszolgálat jó előre gondoskodott róla, hogy az ilyen híreket lehetőleg több ezer kilométernyi távolságban, biztos lőtávlatban peregetse le szemünk előtt. Fogadni mernék, hogy a kínai hirszolgálat ezzel szemben Európából közöl hasonló eseteket, sőt nem egyszer fordult elő, hogy

egy és ugyanazon esetet három világrész helyszínén játszatták le az újságok.

A negyedik kategóriában az ugynevezett kánikulai szenzációké a főszerep. Ilyenekkel nagyon sűrűn találkozunk mostanában a lapban. Égszakadás, földindulás, itéletidő, árvíz s egyéb elemi katasztrófa. Ilyenkor azután szabadon grasszálhat a felhevült fantázia.

Tízezer hulla, huszezer hajléktalan, százezer rombadólt ház, elsodort falvak, a föld színéről elsepert községek — meg se kottyán ilyenkor.

Ugy rugdalóznak a szegény tudósítók a számokkal, mint a fiam a futballal. Minél több szenzáció, minél több vér és pusztulás, annál nagyobb a hatás. Miért is ne, mikor tudvalevő, hogy

ez kell a publikumnak.

Vannak azután olyan esetek, melyek már más lapra tartoznak s az ill. tő hiforrás tudatlanságából erednek. Ezek már nem tipikus kánikulai produktumok.

A savanyú uborka szazon az újságíró legnehezebb életperiodusa. Az olvasó követeli a mindennapi olvasmányt s ha történetesen semmi sem történik a világban, úgy gyártani kell az eseményeket. Magam is megtörtént jó néhány esztendővel ezelőtt, amikor csakugyan még a dongókról sem lehetett írni, mert azok is elpusztultak, kinomban borzalmas ötrédbeli gyilkossággal örvendeztettem meg olvasóimat s a gyilkosság színhelyét egy lengyelországi városkába helyeztem át. A cikk persze fantáziám szüleményeképpen jelent meg s harmadnap már az egész világsajtót bejárta. Nagyokat néztem azután, mikor néhány nap múlva egy lengyel újság került a kezembe, amelyben

hajszálpontosságnyira meg volt írva az ott lefolyt eset, mely — csakugyan megtörtént.

Ilyen szerencse se ért még soha életben, hogy a — 'hogy is mondjam' — „ujjamból szoptott" esemény — valóra vált.

Ne tessék azonban félreérteni: eszem ágában sincs, hogy az ujságírást diszkreditáljam. Csak rá akartam mutatni azokra a nehézségekre, amelyekkel a sajtó megküzdni kénytelen, hogy olvasói igényeit kielégítse.

Igen sok esetben csak azért gyártják a borzalmasnál borzalmasabb eseteket, mert azt az olvasó megkívánja.

s mert nem egy esetben dühösen csapja az ujságot a földre, mert „nincs benne érdekes dolog". A savanyu uborka szezon kivételes periódus, a tüzelő nap sugarai alatt pedig sok bolondot csinál az ember. Kétségtelen, hogy az ideális ujságírás célja: az igazság és az igazság megismertetése. Ha nem így történik, nem a mi hibánk.

Az idők folyamán megváltozott az emberek mentalitása is s régen rossz annak a lapnak, mely nem alkalmazkodik a mai ízléshez.

Sokat lehetne vitatkozni, sikerül-e valóban az ideális sajtót megteremteni; anynyi azonban bizonyos, hogy ma már az egész világon csak az ugynevezett kolportázs lapoknak van keletjük s minél több a szenzáció a lapban, annál több olvasója van s annál jövedelmezőbb a vállalat. Talán ebből a ferde helyzetből származik az az ismert német mondás is, hogy „du lügst, wie gedruckt".

Pedig hiszjék el, az ujságíró lelkiismeretesen igyekszik, hogy híven adja vissza az eseményeket. De mit jelent ez az igyekezet, ha már a központi forrás sem hiteles s ha ő is kénytelen megállapítani — bármennyire irtózik tőle, — hogy itt vagy amott ezer ember repült a levegőbe, mert ugyanezt közölte más tizezer lap is s ha lemaradt a közleménnyel, részütik, hogy „nincs informálva".

Az ujságírás boszorkánykonyhájának ezek a legtipikusabb esetei. Gyarló emberek vagyunk csak s alkalmazkodnunk kell a világ forgatagához. Mi is lenyeljük a békát, az olvasók sem kerülhetik el a hasonló sorsot.

Kottas Aladár.

Csodagyermek

Christian Henry Heinecken, aki Lübeckben 1721-ben született, kétségtelenül a legelső helyen áll a csodagyermek között. Erről az észbeli fenomenról szóló elbeszélés olyan csodálatot keltő, hogy alig lehet elhinni, noha a legmegbízhatóbb bizonyíték támogatja.

Tíz hónapos korában folyékonyan beszélt; tizenkéthónapos korában „betéve" el tudta mondani a biblia első öt könyvének legnehezebb részeit. Két hónappal később az ó- és új testamentum egész történetében otthonos volt, harmadfél éves korában már válaszolt a földrajz, valamint az antik és modern történelem főbb kérdéseire; és négy éves korának betöltése előtt nagyon könnyen beszélt latinul és görögül. Olyan törekény volt, hogy csak halála előtt néhány hónappal választották el az emlőtől. Ötéves korában halt meg és a halálos ágyon a legnagyobb bátorságot és lemondást tanusította.

Mozart volt a másik csodagyermek. Még nem volt négy éves, mikor már helyesen és izléssel játszott kis zeneműveket. Ötéves korában oly nehéz zeneművet komponált, hogy még az apja, a gyakorlott muzsikus, sem tudta eljátszani. Első operáját tizenkétéves korában komponálta, de más — négyszer vagy ötször idősebb zeneszerzők féltékenysége miatt ez az opera csak egyszer jelent meg s csak néhány évvel ezelőtt adták elő újból Bécsben, ahol lelkesedéssel fogadták.

Weber tizennégy éves volt, mikor első

operája megjelent; ötéves korában Meyerbeer csodásan tudott zongorázni és — mint Mozart, Eichhorn és Eybler — hangversenyeket adott hatéves korában. Wesley orgonázni tudott, mikor hatéves volt és nyolcéves korában indulót komponált. Verdi is művelt gyerek volt. Kilencéves korában jól játszott és nagyon ügyesen szerzett zeneműveket.

Mendelssohn kilencéves volt, mikor először zongorázott nyilvánosan és a következő évben nagyon gyorsan kezdett komponálni. Első műve egy karének volt, amelyet tízéves korában szerzett s a következő évben több mint hatvan zenedarabot szerzett, amelyek dalokat, karénekeket és zongora-, hegedű- és orgonakompozíciókat tartalmaztak.

Nemcsak a zenének, hanem az irodalomnak is megvannak a maga csodagyermekai.

Mikor Maculay hétéves volt, hozzáfogott egy világtörténelem kompendiumának megírásához és nyolcéves korában fejezte be értekezését, melyet arra szánt, hogy a malabári bennszülötteket a keresztény hitre térítse. E két mű közül mégis egyik sem jelent meg nyomtatásban.

William Henry Ireland csak hétéves volt, amikor a jól ismert Shakespeare-hamisítványokat szerzette, amelyek sokáig az ország legkiválóbb szakembereit meglepésztették.

Bowling tizenkétéves korában már egész kötet költeményt írt; Milton még nem töltötte be tizenegyedik évét, amikor hős-költeményeket írt; Alfréd Tennyson bájos lírai költeményeket írt, amikor még csak tizenkétéves gyermek volt; Bacon pedig tízéves korában kezdte írni filozófiai műveit.

Dante kilencéves korában szonettet írt Beatrice-nek, és Tasso csak tízéves volt, amikor verseket írt. Schiller tizegynéhány éves ifjú volt, amikor a „Rauber" című híres drámája megjelent és Campbell még nem érte el a huszadik évét, amikor a „The pleasures of hope" (A remény gyönyörei) című művét írta.

Moore csak tizenhároméves volt, amikor Anakreont fordította; Mirabeau hároméves korában prédikált és tízéves korában könyveket írt; míg Byron szenvedélyes szerelmi költeményeket írt tízéves korában.

L. E. Thomas.

Fordította: S. F.

A FÉRFIAK IS RETIKÜLT FOGNAK HORDANI

A kemény gallér csökkenti a férfiak munkaképességét

Hogyan akarják megreformálni Angliában a férfiöltözködést

Az idei nyár némi változatosságot hozott Angliában az egyesületi szervezkedés terén, mert — mint már rövid tudósítások erről be is számoltak — párt alakult a férfiak öltözködésének megreformálására. A mozgalom a Times kitűnő cikkirója, Mr. Jordan szerint, nagy lépésekkel halad előre. Az érdekes tömörülés alapítói között találjuk Inge tisztelendő urat, a San Paul székesegyház híres dekanját, Kendalt egy nagy londoni iskola igazgatóját, Saleeby orvost, Sickert festőt és Thesigert, a népszerű londoni színészt. A mozgalom vezetőit lehetetlen felsorolni, mert a hangadók száma napról-napra nő. Az ország minden részéből futnak be a csatlakozások a nagy városokból épp úgy, mint a kicsiny falvakból. Altlólág Liverpoolban keltette a legnagyobb lelkesedést az akció, ahol

a férfiak valósággal forradalmi tüntetéseket rendeznek a jelenlegi évtizedes öltözködési hagyományok ellen.

Minden rendű és rangu ember megtalálja a helyét a mozgalomban. A munkások épp úgy, mint a nemes lordok, az anglikán lelkészek épp úgy, mint a katonatisztek, a pilóták épp úgy, mint a buvárhajó tengerészei. Sőt nők is szép számmal akadnak a folyton szaporodó társaságban. Előljárnak az anglikán papnők, akik hangoztatják, hogy nem tűrhetik tovább a férjeik kínzását, mert a nyári kánikulában a fekete ruha, a nyakat légmentesen elzáró kollaré a poklok kínjainál is nagyobb gyötrelmet jelent. Egyszóval új horizontok rajzolódnak fel a szabászati esztétika egén.

Már most az érdekelne bennünket, hogy milyen reformokat kíván ez a hangos társaság. Nos, a kívánságok egyelőre csak negatív oldalról nyerne megjelölést. Bizonyos ugyanis, hogy a reformátorok egyöntetűen gyűlölik a keménygallért, a nyaknál szorosan záradó inget, és a fűzős cipőt. A hosszunadrág és a mellény körül már megoszlanak a vélemények. A harcban természetesen az egészségügyi szempontok játszó a rohamcsapatok szerepét. Lewin Oktávia orvosnő a minap tartott gyűlésén nagy beszédben fejtegette, hogy

a nők azért kerekedtek felül, a férfiakon, mert nekik szabad — a nyakuk.

A kijelentés nyomán támadt derűtségre a tudós hölgy komolyságra intette hallgatóit, majd így folytatta:

Nincs az a férfi, aki a munkateljesítménye maximumát tudná nyújtani, ha kemény gallér van a nyakán. A testi munkáról nem is beszélve, hogyan lehetne szellemileg is kiadósan dolgozni, amikor az agy nem nem láthatja el magát szabadon és kellő ütemben az életetől vérével? Hány embert ért már gutaütés az íróasztalánál a gallér miatt! Mindazok a szellemi munkások, akik nagy eredményekkel gazdagították az emberiséget,

vagy gallér nélkül dolgoztak, vagy pedig gondoskodtak arról, hogy a gallérjuk kellő távolságra álljon el a nyaktól.

A kitűnő orvosnő egyébként nem hive annak, hogy a férfiak ezentúl gallér nélkül járjanak s nem tör lándzsát az ugynevezett Robespierre-ing — nálunk apacsingnek hívják — mellett. Ennél a pontnál aztán meg is szűnik a mozgalom egysége. Nagy tábora van a gallérelleses pártnak és sok hívet vonultat fel a gallérreform pártja is.

Miért van az, — kérdezte az egyik szónok — hogy a középiskolák és az egyetemek százával buktatják el évenként a jobb sorsra érdemes diákokat?... Azért, mert gallért kell viselniük. A jelenlegi öltözködés nem készíti elő a férfi ifjúságot az életben való boldogulásra, Sulyos terhet vesz magára mindenki, mihelyt kinőtt a gyermekcipőből: a mai ruhát. A modern férfiúnak tanulnia kell a modern leánytól. Mi is volt hajdanában? Az öltözködés annyira kinos volt és a ruha annyira terhes, hogy a nők csak akkor mentek el hazulról, ha éppenséggel kellett. Egyébként bezárkóztak otthon a hűvös szobába vagy a vendérszobába, ahová szem nem láthatott s ott lustálkodtak. Most, hogy szabad a nyakuk és könnyű a ruhájuk, maholnap kiszorítanak bennünket a közélet minden vonaláról!

Pusztuljon tehát a kemény gallér és eljen a tágra nyitott puha gallér, amely a nyakat legfeljebb az ádámcsutka kezdetéig takarja el. Ezzel rendben is volnánk. Van azonban ennél nagyobb probléma is. Milyen jó volna például megszabadulni kánikula idején a kabáttól és a mellénytől. Igen ám, ha azok a zsebek nem lennének annyira

szükségesek. Eppen

a zsebkérdés az, — ne tessék átvitt értelemben felfogni — ami a komoly reform legnagyobb akadály.

Könnyű azt mondani, hogy a férfiak se hordjanak mást nyáron, mint zsorzszttinget — a radikális reformátorok még a női színektől sem riadnának vissza, — de hová tenné az a szerencsétlen halandó, aki az erősebb nemhez tartozik, a pénztárcáját, a gyufaskatulyáját, a jegyzőkönyvét, a ceruzát, a zsebkést, a kulcsokat, az otthon is megmutatható leveleket, az otthon meg nem mutatható leveleket, az újságokat, s így tovább — mindazt a szükséges haszontalan-ságot, amely nélkül a férfi ki sem teheti a lábát az uccára. Egy lelkes hölgy, aki együttérez a férfiakkal, azt tanácsolja, — a mire különben már az olvasó is gondolhattott, hogy

a férfiak is hordjanak — retikült.

Igen ám, de mit gondol a lelkes hölgy, hány retikült szállítanak be napjában a becsületes megtalálók a rendőrségre s mennyivel többet tartanak meg a nem becsületes megtalálók. A mozgalom egyik vezetője éppen azt javasolja, hogy a férfiak két nagy bőrtáskát csatoljanak az övükre, amolyan középkori stílusban, vagy még inkább olyan fizetőpincéri módon. A mozgalom mérsekelt elemei azonban megelégednének, ha az új férfiruha könnyű színes szövetből készülne, a mellény bluzszerűen, a kabát gombok nélkül.

A legnehezebb probléma a nadrág kérdése. Mit lehetne hosszú nadrág helyébe tenni? Angliában vagyunk s így nem csoda, ha sokan a „kilt“ mellett foglalnak állást. A kilt az a férfiszoknya, amelyet a meztelen térdű skót katonák hordanak. A kilt eredete kétségkívül az a vörös tunika, amelyet hajdanában a római katonák bőr „nadrágtartóval“ viseltek. A legnagyobb népszerűségnek azonban a rövid turistanadrág örvend a mozgalom körében. Az a turistanadrág, amely szabadon hagyja a térdeket. Ez volna főként a munkaruha.

Rövid turistanadrág, könnyű kabát és a nyaktól messze elálló gallér.

Ime, ilyen problémák foglalkoztatják napjainkban a férfinemet.

A Zagrebi Nemzeti Színház

vasárnap

este fél 9 óra előadása kedvező idő esetén a

LÖVŐDÉBEN

lesz megtartva. Terített asztalok.
Előadás után t. n. c. Belépődíj
Egységár 30.— dinár

Itélet a kassai cigányok bűnperében

Izgalmas jelenet az ítélet kihirdetése után

Kassáról jelentik: Tegnap délelőtt hirdette ki a bíróság ítéletét a rablógyilkos cigányok bűnperében: Filke Sándort és Ribár Pált, a fővádottakat életfogytiglani fegyházra, Hudák Józsefet (Stipák) 15 évi, Csizsár Gyulát (Supa) 12 évi, Ribár Jenőt (Morgó) 4 évi, Janó Gyulát (Krikancs), Ribár Sándort (Gusztó), Ribár Józsefet, Ribár Adolfot, Csiga Imrét és Csiga Józsefet egyenként 8 évi, a fiatalok Grulyó Barnabást (Berti) 4 évi, Csemer Johannát és Csemer Esztert pedig egyenként 2 évi fegyházra ítélte. A bíróság a teljes vizsgálati fogságot beszámította a büntetésbe és ezért Csemer Johannát és Esztert azonnal szabadlábra helyezte.

Négy vádlottat: Ribár Rezsőt, Kónya Józsefet, Pécsi Dezsőt és Csemer Andrást a bíróság felmentette.

A bíróság az ítélet indokolásában bebizonyítottak vette az elkövetett rablógyilkosságokat és terhelő körülménynek róta fel, hogy a cigányok tudatában voltak annak, amit cselekedtek, mert nagyrésztük már előzőleg is büntetve volt. Enyhítő körü-

ménynek vette alacsony értelmi nivójukat — tizenheten analafbéták közülük — és különleges faji sajátosságukat.

Az ügyész a Csemer testvérek és a felmentettek ítéletében megnyugodott, a többiekre vonatkozólag azonban nem is fellebbezett.

Filke Sándor három napi gondolkodási időt kért, Ribár Pál, Hudák, Csizsár, Ribár Jenő, Janó Gyula, Ribár Sándor és a két Csiga fellebbezett az ítélet ellen, míg a többiek megnyugodtak benne.

Ribár Jenő védője védenice szabadládra helyezését kérte, amit azonban azzal utasított el a bíróság, hogy a két Csemer testvér kivételével az ítélet jogerőre emelkedéséig minden vádlott vizsgálati fogságban marad.

Amikor az esküdtek kivonultak a tereméből, Csizsár nekiugrott Filkének, és ütlegelni kezdte és azt kiáltotta: „Hamisan vádoltál.“

Az elnök ezért 24 órai sötét zárkára ítélte Csizsárt.

Egy tehervonat beleszaladt Maniu Gyula román miniszterelnök szalonkocsijába

A miniszterelnök kirepült ágyából, de semmi baja nem történt

Kolozsvárról jelentik: A tövisi állomáson jelentéktelennek látszó és mégis súlyos következményekkel járó vasuti szerencsétlenség történt. Egy tolató szerelvény mozdonya beleszaladt az egyik vágányra félretolt kocsiba. Emberéletben kár nem esett, a vsaut kára is jelentéktelen.

A jelentéktelen karambol azonban ott kezd komolyabb jelentőségűvé válni, ha tudjuk, hogy a magányos vagon — miniszteri szalonkocsi volt. Utasa pedig nem kisebb egyénisége a román belpolitikának, mint maga — Maniu Gyula miniszterelnök.

A miniszterelnök Kolozsvár felől utazott vissza a fővárosba. Szalonkocsiját Tövisen lekapcsolták, hogy az aradi gyorsvonathoz szerelhessek. Közben a tolató sze-

relvény mozdonya teljes tolatási sebességgel beleszaladt a miniszterelnök szalonkocsijába. A karambol olyan heves volt, hogy a miniszterelnök, aki már lefeküdt és gyanútlanul aludt, hirtelen kirepült az ágyból és végigvágódott a padlón. Szerencse, hogy csak kisebb horzsolások és ütődések maradtak a testén a karambol emlékekül.

Maniu miniszterelnök a tövisi állomásról magának Stan Vidrigin vasuti vezérigazgatónak tett jelentést a karambolról. Vidrigin vezérigazgató szigorú vizsgálatra utasította a kolozsvári üzletvezetőséget. Az üzletvezetőség utasítására a tövisi állomás több tisztviselőjét és alkalmazottját felfüggesztették a vizsgálat lefolytatásáig.

A párisi afgán követ nyereségvágyból akart kokaint csempészni

Eredményes házkutatást tartott a párisi rendőrség a csempész lakásán

Párisból jelentik: Nagy feltűnést keltett a párisi rendőrség mult heti leleplezése, amikor lefoglalt a párisi afgán követ címére küldött nagymennyiségű heroin küldeményt. A párisi afgán követség jogtanácsosai ugyan megcafolták azt a hírt, mint ha maga a követ is be lenne keverve a csempészésbe, a csempészést azonban a most befejezett nyomozás a leghatározottabban megállapította.

A párisi rendőrség házkutatást tartott Raskin kereskedő házában, aki a heroin szállítmányt a párisi afgán követség címére szállította. A házkutatásnál talált iratok

alapján megállapították, hogy Raskin a Mühlhausen közelében levő Morsphivilliersből egyenesen Bombayba akarta küldeni a kábítószert, a szállítmány azonban gyanus volt a marsillei vámőrségnek, amely ezt visszaküldte. Raskin ezután arra a gondolatra jutott, hogy az afgán követtel küldeti el a heroint. Meg is egyezett erre vonatkozólag Ghelal Kabillal, aki kilátásba helyezett busás nyereség reményében rá is állt a csempészésre. Amikor azonban a csempészést leleplezték Roskin eltűnt Párisból és máig sem találták meg.

APOLLO július 21-én

Menyasszony házi használatra
Vigjáték 6 felvonásban. Főszereplők
Marian Davies és Nils Aster

A kalandor
6 felvonásban. Főszereplők
TIM KAPITÁNY

Borzalmas baleset történt pénteken este a „Radnicski“ pályán

Birkózás közben Gyurcsévics Matija hentessegéd kifecamította Haller Antal fogtechnikus nyakszirtcsigolyáját és eltörte a hátgerincét

A szerencsétlen fiatalember, aki egész testében megbénult, a kórházban haldoklik

Pénteken este kilenc órakor borzalmas és a sportolás terén párját riktó baleset történt a Radnicski sportklub futballpályáján. A sporttelep egyik termében birkózótréning folyt, amelyen a NAK és a Radnicski néhány birkózója vett részt. Az első összecsapások minden zavaró incidens nélkül folytak le s a birkózó fiatalemberék teljesen szabályosan folytatták le a küzdelmet.

Este 9 órakor Haller Antal 18 éves fogtechnikus és Gyurcsévics Matija mészárossegéd állt ki a porondra. A küzdelem folyamán Gyurcsévics ugynevezett „Nelson fogást” alkalmazott ellenfelével szemben. A Nelson fogás abból áll, hogy a birkózó mindkét kezével hátulról bekapaszkodik ellenfele nyakába s azon igyekszik, hogy ellenfele nyakát lenyomja s a földre kényszerítse. A Nelson fogás egyébként kezdő birkózóknál tilos és ezt csak a profimérkőzéseken alkalmazzák a hivatásos birkózó bajnokok.

A nagyerejű Gyurcsévics ez alkalommal úgy látszik tulerősen szoritotta össze Haller nyakát, mert a következő pillanatban

a tizennyolc éves fiatalember fájdalmasan felkiáltott, majd ájultan terült el a földön.

A birkózásnál résztvevő sportisták azonnal a fiatalember segítségére siettek s egy padra fektették, majd telefonon értesítették Klucka György városi tisztiorvost, aki azonnal a helyszínre sietett, hogy első segélyben részesítse a fiatalembert. Az orvos megállapította, hogy

Haller Antalnak a szerencsétlen fo-

gás következtében kifecamodott a nyakszirtcsigolyája és megsérült a hátgerince is, úgy, hogy a szerencsétlen fiatalember egész teste megbénult.

A szemtanúk elmondásából kiderült, hogy Gyurcsévics valószínűleg tulerősen nyomta ellenfele nyakát a föld felé, ugyanez alkalommal pedig könyökével olyan retentéses nyomást gyakorolt Haller hátgerincére, hogy eltörtött, amihez természetesen Haller ellenállása is hozzájárult.

Az orvos injekciókkal igyekezett segíteni a fiatalemberen, minden igyekezete azonban hiábavalónak bizonyult, a béna altest a tüszurásokra sem reagált.

Az orvos intézkedésére Haller Antal azonnal a kórházba szállították, ahol ápolás alá vették.

Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen fiatalember állapota rendkívül súlyos s kevés a remény a felépüléséhez. Abban az esetben is, ha sikerülne a fiatal embert megmenteni, a hátgerinccsérülés következtében teste béna marad.

A rendőrség erélyes vizsgálatot indított annak megállapítására, kit terhel a felelősség a borzalmas balesetért, ámbar a tanúk kihallgatások folyamán megerősítést nyert, hogy a sérülés a birkózás hevében történt s azt Gyurcsévics nem szándékosan idézte elő. Az esetben azonban, ha Gyurcsévics mégis tiltott fogást használt a birkózás alkalmával és ezáltal mégis csak közvetve hozzájárult a szerencsétlenséghez, feltétlenül felelősségre vonják. A Radnicski sportklub a maga részéről is széleskörű vizsgálatot indított.

Uj illetekeket szabott ki Noviszád városa a cégtáblák használata után

Ha a cégtábla felirata többnyelvű, 10 százalékkal magasabb illeteket kell fizetni

A városi gazdasági, pénzügyi és jogügyi bizottság a következő új városi illetek megállapítására vonatkozólag tesz előterjesztést a közgyűlésnek:

Cégtábla után: Biztosító társaságok, pénzügyintézetek, bankok és részvénytársaságok: a) 1 millió dinár alaptőkéjéig évi 750 dinár; b) 5 millió dinár alaptőkéjéig évi 1500 dinár; c) 10 millió dinár alaptőkéjéig évi 2500 D; d) 10 millió dináron felül minden ezer dinár után 0.25 dinár. A hazai intézetek fiókjai ugyanannyi illeteket fizetnek, a külföldiek 50 százalékkal többet.

1. Nagykereskedők, akik nagyban és kicsinyben árusítanak, valamint kiskereskedők, akik a városi tanács becslése szerint egyenrangúak a nagykereskedésekkel, továbbá ékszerészek, gyógyszerészek borkereskedők évi 750 dinárt fizetnek a cégtáblák után.

2. Váltóüzletek évi 750 dinár.

3. A többi üzletek, a városi tanács megállapítása szerint évi 150—200 dinárt.

4. Ipari és gyárüzemek, amennyiben nem részvénytársaságok, évi 250—1500 dinárt.

5. Varieték és bárók évi 1000 dinár.

6. Kávéházak évi 500—750 dinárig.

7. Szállodák: I. oszt. 750 dinár. II. oszt. 500 dinár.

A többi szállodák és vendégfogadók 150—400 dinárig.

8. Büffék, étkezdék, pálinkamérések és hasonló üzletek évi 300—500 dinárig.

9. Csemegeüzletek és cukrászok 250—750 dinárt.

10. Kenyérárusítók, hentes és mészáros üzletek évi 75—200 dinárig.

11. Zöldségárusítók, cukorka árusítók, csemegeüzletek stb. 100 dinár.

12. Ipari cikkek árusító üzletek évi 15—150 dinárig.

13. Magánszanatóriumok, klinikák és fürdők évi 250—1000 dinárig.

14. Műszaki vállalatok, orvosok, fogászok, ügyvédek, szállítók, ügynökök, közvetítők és hasonló üzletek tulajdonosai 250—1000 dinárig.

Ha a cégtábla felirata többnyelvű, minden nyelv után 10 százalékkal nagyobb összeg fizetendő.

A szerb, horvát és szlovén nyelv egy nyelvnek számítódik.

Ez az illetek évenként legkésőbb február 15-ig fizetendő a városi jövedelmi hivatal pénztárába. Amennyiben az év folyamán tesznek ki cégtáblát, a kitélt követő tíz napon belül fizetendő.

Elzárják a Kraljica Maria utat az uttest javítási munkálatainak tartamára

A forgalom a Duna uccán keresztül fog lebonyolódni a hid felé. — A jövő héten a Futaki ut és a Pirosi ut kövezését is megkezdik

A Kraljica Mária ut a nagy forgalom következtében olyan rossz állapotban van, hogy alapos javításra szorul. A városi tanács Frank Mihály dr. beogradi mérnököt bizta meg az uttest javítási munkálataival, amelyek

a jövő héten megkezdődnek s a munkálatok tartamára a Kraljica Mária utat elzárják a forgalom elől

Ez az intézkedés a munkálatok gyors elvégzése érdekében vált szükségessé s ámbar ezáltal a közuti hid csak meglehetősen kerülővel érhető el, a néhány napi elzárás nem fog komolyabb forgalmi zavarokat előidézni. A hid felé

a forgalom a Duna uccán keresztül fog lebonyolódni

A Kraljica Maria ut javításához a vállalkozó zuzott követ, kötőanyagot és bitument használ fel, miáltal az uttest kifogástalan állapotba kerül s évekig nem szorul majd újabb javításokra.

A Kraljica Mária ut javítási munkálataival párhuzamosan rövidesen megkezdődik a Futaki ut és a Pirosi ut, az Oboroktól terjedő részének a kövezése is. A Futaki utat bazalt kockákkal kövezik ki, a Pirosi utat zuzott kövel.

Ez alkalommal megjegyezzük, hogy a Lövész uccát is ajánlatos volna kiskockákkal kikövezni, annál is inkább, mert a város e legforgalmasabb uccáján botrányos állapotok vannak. Eltekintve attól, hogy az ucca lakói ebben az évben még nem látták a locsolótankot

az uttesten az alapkő helyenként már 20 centiméternyire kiáll a földből

A nagyforgalmu uccát állandó burkolattal kellene ellátni, mert a jelenlegi forgalom mellett az uttest teljesen tönkremegy.

Ugyancsak aktuális az Usztavsza ucca kövezése is, amelyet már több ízben el is rendelt a tanács, de munka kivitele anyagi akadályokon hiúsult meg. Az uttest burkolatára a topeka látszik legalkalmasabbnak, esetleg kiskocka, amelyet a makadamra helyeznek rá. A tulsó Temerini uton, az építésügyi szekció által a régi makadamra készített próbaszakaszok kitünően beváltak, elsősorban a kievői kiskockák, amelyek dr. Frank Mihály bányájából kerültek ki.

A La Manche csatorna átrepülésének huszadik évfordulója alkalmából Bleriot ismét átrepülte a csatornát

Az átrepülés ünnepélyes külsőségek között folyt le

Londonból jelentik: Tegnap volt husz éve, hogy Bleriot először átrepülte a La Manche csatornát. Akkoriban ez még nagy esemény volt s az egész világon óriási feltűnést keltett. Bleriot mindenütt hősként ünnepelték s a legnagyobb kitüntetésekben részesült.

Bleriot azóta visszavonult az aktív repüléstől s inkább repülőgépek konstruálásával foglalkozott. Tegnap azonban

a nevezetes dátum huszadik évfordulója alkalmával az öreg pilóta ismét repülőgépre szállt s angol és francia repülőgép osztagok kíséretében, nagyszabásu ünnepélyeségek keretében ismét átrepülte a csatornát

Franciaországban és Angliában is lelkesen ünnepelték a La Manche csatorna első átrepülőjét és tengerentuli repülés első utörőjét.

HIREK

Furcsaságok

Egy angol lapban olvasom, hogy egy londoni természettudós — krumplimuzeumot akar berendezni az angol fővárosban. A muzeumban a krumpli összes fajtái, gumói, válfajai és egyébei nyernek elhelyezést. Lám, mivel érnek még rá az emberek foglalkozni. Amig az emberiségnek már a feje is fő a sok gondtól, háborútól, gazdasági válságtól, gabonahossztól, kommunizmustól, diplomáciai jegyzékektől, népszövetségtől és egyéb javaktól, addig a tudós professzor krumplimuzeumot rendez be.

Nézzük csak, milyen muzeumokat lehetne még ugyanezen az alapon berendezni. A poloskamuzeum már nem új dolog, egy londoni Rotschild fundálta ki, aki a világ összes poloskáját akarja összegyűjteni, eredetük és csipési fokozatuk szerint osztályozva a kellemetlen illatú bogarakat. Hanem itt van például a bolhamuzeum. Ez még senkinek sem jutott eszébe. Ha létezhet bolhacirkusz, miért ne lehetne bolha muzeum? Noviszádon is eleget talál ebből a fickándozó bogárfajtából.

A legmelegebben ajánlható továbbá:

1. Noviszádi bacilliummuzeum. Kiváló ritkaságok. Legelőnyösebb tanulmányozási terep a Lövész ucca, Báthory, Kinizsi, Mátyás király ucca és a strand utca portengere. Hasonló bacillusok talán csak Zanzibárban találhatók. Bárkinek korlátlan mennyiségben szállítunk. Előnyös részletfizetési feltételek.

2. Pontos adófizetők muzeuma. Rendkívül ritka példányok. A muzeum legnagyobb szenzációja: Egy adófizető, aki akkor is fizet adót, ha nem szőlítják fel. Az óriási érdeklődésre való tekintettel a közönség csak korlátozott számban bocsátatik be a szenzációs példány megtekintésére.

3. Különleges ritkaságok muzeuma: I. A vasgyomru ember, aki akkor sem lesz rosszul, ha Vardár cigarettát szív. II. A szende fiu, aki a futballt még hirből sem ismeri. III. A jólnevelt noviszádi polgár, aki éjjel nem bömböl, nem zavarja a közönséget s aki nem köp az aszfaltra. IV. Gabonaügynök, aki nem kiabál a telefonba s aki nem érdeklődik a kurzusok iránt.

Ajánlható még a háborús konfliktusokat békésen elintéző diplomaták muzeuma, a rendes tarifákat számító atutaxisok muzeuma, cékla, répa, szafaládé, tök, paradicsom és babura muzeum, adósságokat rendszeresen fizető emberek muzeuma, ricset és libacom muzeum, végül azoknak a muzeuma, akik krumplimuzeumokat rendeznek be.

Törökországban új rendszert léptettek életbe. Aki nem tanulja meg a latin abécét, szigorú pénzbírságot fizet. Visszaesés esetén becsukják. Véleményem szerint ez az intézkedés nem helyes. Az újdonsült tanulóknak ugyanis nem az abécét kell megtanulni, hanem csak a „cét“. Hiszen a közmondás is úgy szól, hogy aki „át mond az bét“ is mond, a „cét“ már csak „radásnak“ számít. Kedves bolgár és albán szomszédaink már régen megtanulták az abécét. Ime a bizonyíték: Albán, bomba, Cénabég.

Egy beogradi lapban olvasom, mi mindent importáltak Jugoszláviába. Többek között hagymát Maltából, burgonyát Svájc-ból, Romániából és Németországból, babot és lencsét Franciaországból és Hollandiából, káposztát és uborkát Csehszlovákiából és Magyarországból, gyümölcsöt, diót Angliából, Olaszországból, Amerikából, Csehszlovákiából és Görögországból.

Most még csak egy dolog hiányzik a boldogsághoz: a csevapesicsát Afganisztánból, a razsnyicsát pedig Turkesztánból kellene importálnunk.

K. A.

1929. július 21. Vasárnap

Rom. kat.: Praxedes. Protestáns: Dániel. Gör. kel. (jul. 8) Prokop. A nap kel 4 óra 11 perckor, nyugszik 7 óra 9 perckor.

Időjárás: Az egész országban csendes, derült és szép idő volt. A hőmérséklet nem változott. Noviszádon tegnap délnél 31 fok meleg volt.

Időjárás: Nagyon derült idő lesz, gyenge széllel, esetleg helyi zivatarokkal. Noviszádon a hőmérséklet 18 és 31 fok között váltakozik.

— A beogradi obszervatorium időjárás-jelentése. A beogradi obszervatorium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes városaiban: Beograd 22, Zagreb 23, Ljubljana 23, Petrovaradin 22, Vrsac 23, Veliko Gradiste 22, Koviljaica 21, Szarajevo 21, Uzsice 19, Kragujevac 19, Zajecsar 21, Vranje 22, Nis 23, Koszovszka Mitrovica 23, Szokoplje 25, Stip 24, Pety 23, Kotor 28, Szplit 29. Az egész országban igen meleg idő volt, eső csak Ljubljánban esett.

— A noviszádi városi utak átadása. Szomborból jelentik: Tudvalevőleg a tartományi építési és közlekedési ügyosztály képviselői múlt hó 20-án vették át Noviszád város közdötteitől a tartományi kezelésbe veendő utakat. A tartományi biztos most elrendelte az utaknak a tartományi utahálózatba való iktatását, továbbá, hogy Vlaskalics Milán utkaparó helyét Vlaskalics Szávó vegye át, mert már ugyanis a temerini uti utkaparó házból lakik s végül, hogy a tartományi építési és közlekedési ügyosztály készítsen sürgős javaslatot az átvett személyzet beosztásáról. Ezzel kapcsolatban felhívta a komeszár az ügyosztály figyelmét arra is, hogy Noviszád városi közdötteinek bejelentése szerint a városi tanács a közgyűlés határozata alapján kérni fogja a tartománytól egy mérnöknek, egy utfelügyelőnek és három utkaparónak az átvételét is.

— Felvétel az adai földműves iskolába. Az adai földműves iskola igazgatósága pályázatot hirdet tanuló felvételére az 1929-1930-as tanévre. Az első osztályba 60, a másodikba 30 tanuló vétetik fel. Ezek közül 30 tanuló, mint a beogradi kerület kedvezményezettjei szerepelnek. A tartásdíj földműves szülők gyermekeinek havi 150 dinár, míg a nem földműves szülők gyermekei 300 dinárt fizetnek havonta. A jelentkezések szeptember 1-ig közvetlenül a földművesiskola igazgatóságához intézendők.

VIZUMOKÉRT forduljanak LUSTIG LAJOS banküzletéhez
NOVISAD, Kralja Aleksandra 13

Szotits Ferencet július 4-én a zagrebi egyetemen gyógyszerész magisterré avatták.

— A sztaranizsai Iskolánövérék leánynevelő intézete szerb és magyar tan nyelvű elemi és polgári iskolába járó bennlakó növendékeket vesz fel havi hatszáz dinár tartásdíjért. (Mosás havonta ötven dinár).

— Végzett jogász. Glumac Milan, Glumac Bogdán nyug. törvényszéki bíró fia a beogradi egyetem jogi fakultásán diplomát nyert.

TÁNCISKOLA MEGNYITÁSI
Az ideiglenes legújabb táncokkal, egy kurzus 3 hónapig tart. Beiratkozni lehet mindennap, Ustavka u. 24. alatt
KATYANSZKI NIKOLA, táncitanár, Noviszád

— Szabad kikötő és játékkaszinó. Fiuméből jelentik: Olasz lapjelentések szerint az olasz kormány szabad zónát létesít a fiumei kikötőben, Abbaziában pedig óriási játékkaszinót épít, amely tulszárnyalja a montekarloi játékkaszinót is.

— Ischiásnál egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz reggel éhgyomorral véve biztosan előmozdítja a gyomor és a belek működését s ennek következtében csakhamar a megkönnyebbülés jóleső érzése tölti el a beteget. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a végbél felé irányuló vértóvadásoknál, valamint aranyérvél és prosztatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Hatan haltak tűzhalált Angorában. Konstantinápolyból jelentik, hogy az angorai tűzvész romjai eltakarításakor, hat teljesen megszenesedett holttestet találtak.

— A moli uccán kigyulladt egy autó. Konacev Toso moli autótaxi tulajdonos utjáról jövet hazafelé, a katolikus templom előtt, egy ismerősének két kis fiát felvette az autóra, hogy azokat hazavigye. Amint az autót megindította, az két méteres lánggal égni kezdett. Monacev rögtön leugrott s a gyermekeket kivette az autóból s az ülésen levő pokróccal akarta a tüzet eloltani. Egy szemtanu ki ezt látta, rögtön vízzel telt kannával sietett oda s a tüzet hamarosan eloltották, mielőtt nagyobb szerencsétlenség történt volna.

UTAZÓ BŐRÖNDÖK valamint **BŐRÁRUK**
jól és olcsón csak
DIETRICH F.-nél, NOVISAD
Kralja Petra 30. Kat. templom épület

— Az adai földművesiskola növendékeinek kirándulása. E hó 16-án, kedden indultak el kiránduló utjukra az adai földműves iskola növendékei nagyabcsült igazgatójuk Veszelinovic Radomirnak vezetésével. Első utjuk a fővárosba vezetett, ahol annak nevezetességeit tekintették meg, majd meglátogatták a szerb földműves szövetkezetek szövetségét, ahol megismerkedtek a földműves szövetkezetek belső életével. Azután szerdán reggel 8 órakor hajóval tovább utaztak Nisbe, onnan folytatták utjukat Csacsakra, majd meglátogatták a valjevoi és sabáci földművesiskolákat és onnan haza. Így majd a fiatal földműves generáció megismeri Szerbia legfontosabb földműves iskoláit és intézményeit, ami kulturális szempontból nagy fontossággal bír és kétségkívül nagy haszonnal fog járni.

— Kommunizmus vádjá alatt. A bács- petrovoszeloi csendőrség letartóztatta Szekeres Jánost és Szabó Imrét és mindkettőt beszállította a noviszádi ügyészség fogházába. A csendőrség a letartóztatottak lakásán házkutatást tartott és ez alkalmalmmal kommunista szellemű könyveket és röpiratokat találtak. A noviszádi ügyészség ügyket átadja az államvédelmi bíróságnak Beogradban.

Hálószoba berendezését legolcsóbban SZIGETI ÉS TARSA, Zeljeznicka u. 79. butorkereskedésben szerezheti be. Kedvező fizetési feltételek!

— Dr. Keiner Dezső nőgyógyász, specialista, Noviszád, Wilsonov trg 6. szabad-ságra utazott és három héti nem rendel.

— Száz tagu köldöttség jön Angliából a budapesti eszperantó kongresszusra. Az augusztus 2-9-ig tartandó eszperantó világkongresszus iránt széles körben napról-napra nagyobb érdeklődés nyilvánul meg, melynek legjobb jele, hogy az angol eszperantisták száz taggal képviseltetik magukat. Ez fényt vet az angolok véleményére az eszperantó mellett. Tudvalevő, hogy a szigetország lakói büszkék nyelvükre és nem szeretnek más nyelvet tanulni, de az eszperantót erősen pártolják. A köldöttség vezetője John Merchant, a genfi eszperantó központi bizottság elnöke lesz.

500 Dinárt adok annak, aki megfelelő állást szerez. Gépirónó német és szerb nyelvtudással. Bővebbet FUCHS JÓZSEF műszaki irodájában, Putoaki put 37

RÁDIÓ-MŰSOR

Vasárnap:

Beograd: 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12.00: Pontos időjelzés. 12.10: Gramofonhangverseny. 13.15: Ujsághírek. 17.30: A királyi gárdazenekar hangversenye Topcsiderből. 20.00: Dimitrijević J. előadása angliai utazásáról. 20.25: A rádió zenekar hangversenye. 22.00: Pontos időjelzés, ujsághírek. 22.10: Ballada-est. Közreműködnek Ertl Rudolf, a beográdi opera tagja és Matices Lovro a Nemzeti Színház karmestere.

Zágreb: 11.30: Délelőtti hangverseny. 20.35: Szalónzene. 22: Könnyű esti zene.

Budapest: 9: Ujsághírek. 10: Egyházi zene a Budavári Koronázó Főtemplomból. 11.30: Evangélikus istentisztelet. 12.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 16: Rádió Szabad Egyetem. Aratónóták. 17.20: Balázs Árpád magyar nótadélutánja, Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 18.30: A m. kir. I. honvédegyeszed zenekarának hangversenye. 20: Részletes sport- és löversenyeredmények. 20.20: Tarka-est. 22. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, sporteredmények. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti alsó vendéglőből.

Berlin: 6.30: Fuvós-zenekari hangverseny. 8.55: Reggeli harangszó. 12: Mandolinhangverseny. 13: Szórakoztató zene. 19:

Gramofonzene. 20.30: Táncczene.

München: 12: Déli hangverseny. 16: Teazene. 18: Ariák. 19: Citera- és gitárhangverseny. 20: Tarka pfalzi óra. 21.30: Rádió-trió.

Praha: 7: Reggeli hangverseny Karlsbadból. 9: Egyházi zene. 11: Sétahangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 22.20: Közvetítés Trenesénteplitzből.

Wien: 11: A wieni szimfonikus zenekar hangversenye. 15.45: Délutáni hangverseny. 17: A népdal és a tánc New Yorktól—Capig. 18.50: Szonáta-est.

Hétfő:

Beograd: 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12.00: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofonhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek és tözdejelentések. 12.45: A rádió kvartet hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 17.30: Rádió-jazz hangverseny. 20.00: Moszkovljević dr. előadása a szerb irodalmi nyelvről. 20.25: A rádió kvartet hangversenye. 21.40: Pontos időjelzés, hírek. 21.50: Andrejev Leonid dramatizált novellája „A sötét messzeségből”. 22.25: Orosz népdalok és románcok. Énekli Sumszki-Dimitrijević, a beográdi Nemzeti Színház tagja, zongorán kíséri Matices Lovro.

Zágreb: 13.50: Gramofonzene. 20.30: Nemzetközi hangverseny közvetítése Warszawából.

Budapest: 9.15: A Rádió házi triójának hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: Gra-

mofonhangverseny. 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15.45: Fulton-rendszerű képátvitel. 16.20: Szilárd Róbert novellái. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés és hírek. 17.10: dr. Buda László felolvasása „Napi jeremiádák”. 17.45: Szórakoztató zene. 20.30: A középeurópai műsorcsereorozatban a varsói stúdió műsorának közvetítése. Utána kb. 22.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Majd: Rigó Janesi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból.

Berlin: 17: Szórakoztató zene. 20.30: Nemzetközi hangverseny közvetítése Warszából. Utána tánczene.

Kassa: 12.05: Szalónzenekari hangverseny. 17.10: Szórakoztató zene. 20: Zenekari hangverseny. 20.30: Nemzetközi hangverseny közvetítése Warszából.

München: 12.30: Déli hangverseny. 16: Szórakoztató zene. 19: Rádiótrió. 20.30: Hans Herann Nissen (bariton) hangversenye. 21.15: Hegedű- és zongorahangverseny.

Praha: 12.20: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 20.30: Nemzetközi hangverseny közvetítése Warszából. 22.20: Gramofonzene.

Wien: 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 20: Romana Hambirgk berlini koloratur-énekesnő hangversenye. 20.30: Nemzetközi hangverseny közvetítése Warszából. Utána esti hangverseny.

A hétórás vonat rejtélye

Detektívregény írta: MARCEL GUILLAIN

17)

A román és a néger elképedve néztek a detektívre.

— Hogyan? Ilyen kevéssel azt hiszi, feltalálja ezt az embert? — kérde a román hitetlenül. Francis visszatorkolta:

— Ön ezt kevések találja? Hogyan? Tudjuk, hogy emberünk kifutó egy nagy párisi divatcégnél, birtokunkban van e cég jelvénye: egy arany méh — és ismerjük egyik legjobb kliensét! ami hátra marad, az gyerekjáték. A fejemet tesztem rá, hogy az önk embere holnap itt lesz.

A román erre örömteljesen tört ki.

— Román hát nemde nem hiszik, hogy mi követtük el ezt az ocsmányi bűnt... nem csuknak el bennünket? Oh! az igazán nagy-szerű lenne!

Boutardeau önkéntelenül elmosolyodott e naiv felkiáltás hallatára.

— A látszat ellenük szól, de a gyanúokok nem elég meggyőzőek arra, hogy tartóztassuk önöket... azonban figyelmeztetnem kell, hogy addig is mig az ellenkezőről meg nem győződünk, szemmel tartjuk önöket és szabadságuk csak föltételes.

A román félénk és egyszersmind esodátteljes pillantással nézett Leblondra.

— Elhiszem... ettől az urtól nehéz volna elszökni.

IX

A rejtélyes soffőr

Ebben a pillanatban kopogtattak és a belépő teremszolga levelet nyújtott át a bírónak. Emez felnyitotta azt, átolvasta és mosolyogva adta azt át Francisnak.

— Nézze csak, Leblond, — mondá — ez aztán különös.

Most Francis kiáltott fel meglepetésében és a két ember felé fordult:

— No elmondhatják, hogy szerencsés esillagzat alatt születtek... az önk rüposa itt van.

Tommy és a román örömteljes kiáltást hallattak és alig birtak helyükön maradni.

A bíró utasítására rögtön bevezették a pupost, aki azonnal felismerte utitársait.

— Ah! hát maguk már itt vannak? — kiáltá vigan. — Hát mégis csak jól tettem, hogy ide siettem és nem vártam be, mig megidéznek.

Aztán a szokásos formai kérdések végeztével elmondta, hogyan találkozott a két vásári komédiással.

— Kalapokat szállítottam Saint-Germain-be és visszatérve a pályaudvarra, másodosztályú szakaszba ültem. Ez a két ember majdnem egyidejűleg velem szállt fel s az egész utazás alatt együtt maradtunk... ami engem illet, tudakozódhatnak utánam. Tíz év óta vagyok, mint kifutó és pénzbeszedő alkalmazva Bizot asszony divatáru üzletében, a Ru de la Paix-n.

A kis pupos azt is megerősítette, hogy a néger újján lévő seb utközben múlt fel, amint a ládák egyikének fém szögletében megsebezte azt.

— Köszönetemet fejezem ki önnek, hogy idesietett és vallomásával teljesen elhárította a gyanút erről a két emberről, — mondá Boutardeau bíró. — De engedje meg, hogy csodálkozásomat fejezzem ki e készsége fölött, mert tapasztalatom szerint a tanúk nem ily készségesek s a legritkább eset, hogy önszántukból jelentkezzenek.

— Éde slstenem, ezen semmi csodálni való sincsen: olvastam az ujságokat. Ez az ügy annál is inkább érdekelt engem, mert én is ugyanabban a vonatban utaztam, amelyben Sybel asszonyt meggyilkolták, aki igen jó vevőnk volt.

— Ah!

— Bizony... és mikor olvastam, hogy a gyilkos — a feltalált másodosztályú vasúti jegyről ítélve — megsebezte ujjait, visszaemlékeztem a néger komám vérző ujjára és eszembe jutott, hogy e szerencsétlen véletlen összetalálkozása folytán ennek a szegény ördögnek meggyülhetik a baja az igazságszolgáltatással. Így határoztam el magamat arra, hogy be sem várom az esetleges hivatalos idézést, ide sietek és elmondom őszintén, amit tudok.

— Valóban csak elismerésemet fejezhetem ki önnek készségéért és intelligenciájához gratulálok.

A román hálisan ragadta meg a kis pupos kezét:

— Az életünket mentette meg, komám!

A kifutó válaszolt:

— Jó, jó, csak ne szorítson oly erősen! én nem vagyok ám birkózó!

Azután hirtelen komolysággal fordult a vizsgálóbíró felé és így szólt:

— Ezenkívül még egy okom volt arra, hogy idejőjjelek, b írór ur. Azt hiszem ugyanis, hogy én is adható kegyémely felvilágosítást ebben a homályos ügyben.

— Ah! ah! — mondá Boutardeau, aki Francis-szal együtt kíváncsian várta a kis

pupos nyilatkozatait.

— Igen én mindjárt elmondom, amit tudok. Már említettem az előbb, hogy ismerem Sybel asszonyt, aki vevőnk volt. Tehát abban a pillanatban, ahogy a pályaudvarra érkeztem és amint csöndesen kerésgeltem a megfelelő szakaszt nagyszámu dobozaim miatt, láttam, amint Sybel asszony felszállt a szakaszába és ugyanekkor láttam a férfit is, aki felszállt vele együtt.

A bíró és a detektív egyszerre kiáltottak fel:

— Láttá? A férfit?

— Oh! ahogy önöket látom! ha megmutatnák nekem, rögtön felismerném.

— Irja le, hogyan volt öltözve?

— Fiatal, szakál-bajusz nélküli ember volt ez, automobil-kosztümben.

— Részletezze, barátom, milyen kosztüm? írja le apróra.

— Nagy, hosszú, bő porköpeny, sok zsebbel és vászonsapka ernyővel.

— Mélyen szemére húzva, vagy föl-emelve?

— Sem egyik, sem másik, hanyagul fejre csapva, de elegendőkppen elrejtve az arcvonásokat.

— Szőke vagy barna?

— Igazán nem tudnám megmondani... a sapka és a fölemelt köpenygallér elrejtették.

— De azért képes volt megkülönböztetni arcvonásait?

— Igen, éles profil, kissé beesett arc.

— Hány éves lehet?

— Ugy huszonöt éves.

— Nem több?

— Nem hiszem.

— Uri ember külsejű és látszatu, vagy egyszerű soffőr?

A pupos habozott a válasszal.

— Bizony ezzel a kosztümmel nehéz eldönteni ezt a kérdést... de mivelhogy első osztályú fülkébe szállt...

— Ez mitsem határoz, miután valószínű hogy az egyén Sybel asszonyt követte.

— E zigaz.

Leblond közbeszólt.

— Nem vizsgálta-e kezét?

— Nagy bőrkesztyűket viselt, igen kopottak voltak.

— Cipői?

A pupos hasztalan kutatott emlékei közt.

— Ah! erre nem figyeltem, — mondá esüggeden.

— Észrevette-e, hogy ismerni látszik Sybel asszonyt?

Folytatása következik.

Keserűviz - keserű iz

Magna por - édes iz

Miért kinlódik székrekedéssel s miért rossz kedvű éjjel-nappal, hiszen a

MAGNA
PURA

hashajtó hatása közismert. Minden étkezés után vegyen egy káshégyi MAGNA port fél pohár vízben s teljesen megfelelkezik a rossz emésztésről, álmatlanságról, gyomorégésről munkaképtelenségről és székrekedésről

A „MAGNA” az összes gyógyszertárakban és drogériákban kapható, csomagja 4— dinár, használati utasítással együtt. Ahol nem kapható, rendelje meg utánvétellel, vagy mellékeljen levélhez 20 dinárt postabélyegben s öt szomagnát kap

Laboratóriájú Alfa Susak

Fotó amatőrök!

A legnagyobb orthocromázia nagy és általános érzékenység a

Perutz

lemezknél és filmekben. Eddig valóban utólrérhetetlen

Vas motorcsónak

10 személy, vagy nagyobb teher vitelére alkalmas, 8—12 HP belső motorral, teljesen új

eladó

és azonnal átvehető
Monasevics S. Dusan
Novisad, Kr. Petra 25

501-es

Fiat autó eladó

Braća Kramer
Novisad, Mali Liman

Akkor ön reumától, köszvénytől megszabadulni?

Szaggató, szuró fájdalmak a végtagokban és ízületekben, dagadt testrészek, nyomorék kezek és lábak, szurás, vonaglás a különböző testrészekén. Sőt a szemgyengeség is gyakran reumatikus és köszvényes bántalmak következménye, amelyeket el kell tüntetni, mert különben a betegségek továbbterjedését nem akadályozhatjuk meg.

Ajánlok önöknek

egy eredményes, vizeletkiválasztó, az anyagcserét és kiválasztást, elősegítő ivókurát, tehát nem úgynevezett titkos gyógyszert, hanem a természet egyik termékét, mely az emberiség boldogulását szolgálja.

Mindenkinnek ingyenes próbát!

Írjon azonnalt s az összes országokban levő képviselőitől teljesen ingyen és bérmentve megkapja a próbát a tanulmányos ismeretével együtt. Akkor ön is meggyőződhet a szer ártalmatlanságáról és gyors hatásáról.

August Mürzke, Berlin — Wielersdorf, Bruchsalterstrasse 5. Abt. 25.

BRUNSWICK
Amerikanische Grammophonplatten

Zongorák világ márkás gramofonok

divatos tánc és művészi gramofónlemezek nagy választékban legelőnyösebb fizetési feltételekkel is kaphatók

TRUPPEL hangszer- és zongoratermékek **NOVISAD** Dunavska 17 Zeljeznicka 31

Lemezek árai: His Master's Voice, Columbia, Brunswick Din. 50.— Polidor, Parlophon, Odeon D. 40.— Edison Bell Penkala D. 30.—

Telefon Dunavska ul. 26-69., Zeljeznicka ul. 26-70

FLY-TOX

(FLÁJ TOKSZ)

kiirtja a molyokat, legyeket, poloskákat, szunyogokat, valamint az összes rovarokat és azok petéit. Hatása gyors, biztos. Szaga kellemes és nem hagy a ruhán és fehérneműn foltot.

Mindenütt kapható

eredeti kék csomagolásban, francia felirással.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Gyári lerakat a Vajdaság és Szerémség részére

KEMIKALIJA

vegyszerek negybeni raktára

NOVISAD

Arsa Teodorovića (Šijakina) ulica 7.

Opšte Jugoslovensko Bankarsko Društvo A. D.

Allgemeiner Jugoslavischer Bank-Verein A. G.

novisadi fiókja: **NOVISAD, Kralja Aleksandra ulica 7. szám**
Alap és tartaléktőke Din. 125,000.000.—

TELEFON **29-31** és **29-32**

Sürgöncim: **BANKVEREIN, NOVISAD**

FŐINTÉZETEK:

BEOGRAD ČIKA LJUBINA 18.

ZAGREB JURIŠIČEVA U. 22.

Elfogad betéteket könyvecskére, valamint folyószámlára. Külföldi pénzek és értékpapírok vétele és eladása a legkedvezőbb napi árfolyamon. Hitellevelek és csekkek kiadása az összes bel- és külföldi piacra, valamint fürdőhelyre a legkulánssabb feltételek mellett. Váltóleszámitolás. Kereskedelmi és ipari vállalatok finanszírozása

KIRAKATÖVEG, CSISZOLT TÖKÖR, TÁBLAZSINOR ÉS ORNAMENT ÖVEGEK LEGOLCSÓBB „ALBA” ÖVEG IPAR ÉS TÖKÖRGYÁRNÁL, NOVISAD, ŽELJEZNIČKA UL. 53. 1870

Eladó

Eladó Csurogon jutányos áron Kovács György nagyvendéglője, más elfoglaltság miatt. Érdeklődők forduljanak Kovács György (Tuba) Csurug Bácska. 2423

Jóforgalmu borbélyüzlet elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban, 2450

Csinos kis polgári ház, 2 szoba 1 konyhával eladó. Petőfiyeva (Kazinci) u. 18. 2299

HÁZ ELADÓ nagy telekkel Ustavska ul. 28. Ugyanott mosoda berendezés eladó. 2464

ELADÓ hathetes Satter vadász kőlyök kutyák Novisadon, Lövész ucca 2. szám alatt. 2475

HÁZHELY Strand uton baloldalon a korcsma után (Strandnál) első telek, 470 m² öli, eladó. Bővebbet Kr. Petra 25. udvarban, ajtó 10. 2378

Egy jókarban levő tizedes mérleg eladó. Bővebbet Hacker, Futoški put 70. 2467

86 HOLDAS SZÁLLÁS elsőrendű föld, komplett berendezéssel és melléképületekkel a beska-maradéki határon eladó, esetleg berbeadó. Érdeklődni Csursics Dragutin kereskedőnél, Novisad, Kr. Petra 10. 2448

ELADÓ SZÁLLODA VENDEGLŐVEL és teljes leltárral Noviszádon legforgalmasabb helyen. Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban. 2392

NÉPKONYHA jóforgalmu helyen eladó. Cím Futaki ut 37. alatt. 2433

ELADÓ HÁZ 400 m² öli telekkel. Magyar ucca 52/a. 2437

APRÓ HIRDETÉSEK,

egy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár

Eladó ház a Nagy Límánon a Viaduktól balra negyedik. Alekszandrov Venac. 2438

Kiadó

UCCAI LAKÁS mely áll két szoba konyha és éieskamra, a város központjában azonnal kiadó. Érdeklődni Mileticeva 44. 2465

Uccai üzlethelyiség egy szobával kiadó. Uspenska 3. alatt. 2374

Különbejáratu két ágyas butorozott szoba azonnal kiadó. Apollo udvar ajtószám 20. 2457

KIADÓ 2 egybenálló csinosan butorozott szoba két ágyval fürdőszobával a Börze közelében Vojvodjanska u. 19.

Kiadó két szoba konyha melléképületekkel álló lakás. Magyar u. 78. 2419

Két butorozott szoba különbejárattal a város központjában augusztus 1-re kiadó
Cím Schmolka hirdetőirodában, Jevrejska 7

Intelligens, ügyes és szorgalmas irodai gyakornoknőt szükséges irodai képzettséggel azonnalra felvevő
„SILESIA”
Tvorničko Stovarište Štetofova, Novisad

Üzlethelyiség lakással esetleg külön is kiadó
a város legforgalmasabb helyén Futoški put 7. Érdeklődni: Handler & Grossmann cégénél, Futoški put 9

Lakás 3 szoba előszoba és melléképületek augusztus 1-re kiadó Futoska 24. a zsidótemplommal szemben. 2441

2 szoba irodahelyiségnek vagy lakásnak azonnal kiadó. Futoska 24. a zsidótemplommal szemben. 2440

Orbán pensióban szép szobák olcsón kiadók. Fürdőszoba, vízvezeték mosdók, telefon. 577
Kiadó azonnal különálló ház, Futaki ut 136. két szoba konyha előszoba stb. udvar és kert. Bővebbet Sztreljacska 29. 2422

Kiadó lakás: Város központjában modern 5 szobából álló urilakás, irodának is alkalmas, azonnali beköltözésre kiadó. Cím megtudható Jadranko, Željeznička u. 14. 2408

Hirdetéseket felvevő a Délbácska kiadó hivatala

Kereslet

Értelemes KIFUTÓFIUT keres Pilliser és Stanišić grafikai intézete. Kralja Aleksandra 21. 2455

TANONCOK fizetéssel felvételnek Schönberger butorgyárban, Kőlessey u. 2325

Keresek üres szobát, esetleg konyhahasználattal azonnalra. Cimeket kérem az ár megjelölésével a kiadóban leadni. 2458

Jólmenő ÉTKEZDE és KÁVÉHAZHOZ Novisadon, keresek némi tőkével rendelkező magányos független társnőt. Cím a kiadóban. 2459

Ügyes, kaucióképes 3 nyelvet beszélő PÉNZBESZEDŐT keresünk azonnali belépésre Jurgura Company Mali Liman, Radnička 10. 2468

MANIKÜROSNÓ, aki ondoiláshoz is ért, azonnalra felvétetik. Beck Ignác fodrászüzlete, Vilsonov trg 7. 2339

Cimfestőség, aki termézet után festeni tud és cimfestő inas felvétetik. Cím Schmolka hirdetőirodában, Novisad. 2359

VINCELÉRT ribnjaki szőlőmbe keresek azonnalra. Čeliković, Novisad Željeznička 2. 2405

Német család 15 éves kisleányához francia nevelőnőt keres. Cím a kiadóban, Kr. Petra 30. 2442

Ügyes, agilis ügynököt és ügynököt azonnal felvevünk. „Alabastri”, Jovana Subotića u. 9. 2445

Hirdessen a Délbácskában

Állást keres

TAKARITÓNÓI állást, vagy mosást darabszámba vállal becsületes asszony. Címe megtudható a kiadóban, Kralja Petra ul. 30., emelet. 2076

Különléte

„VÉNUSZ” közvetítő iroda Csantaviren, foglalkozik bizományi áru eladásával és mindenféle közvetítéssel. 2303

EGY- és KÉTVASU E K É K, VADDISZNO VÉDJEGGYEL, valamint az ös és vasárnap kaphatók Petrović és Gyurković vaskereskedésében, Novisad. 2331

ÁRNYAK
Irtá:
Dr. Boschán Sándor
sentál ügyvéd
Ára 20. - dinár
Kapható
KARDOS hirdetőváltólat könyvosztályában, Vilsonov trg 7

1 zongora
1 kétszemélyes komplett hálozoba
1 ebédő 12 személynek
1 perzsa szőnyeg mind jókban
Látható
Jevrejska ul. 6. II. em. I. szoba
10-12 és 5-5 óráig

ÁGYTOLLAT
veszek és eladok minden minőségben
E. MENCZEL
Steva Stepanović u. 8. (Gőzmalom u.) Ugyanott ágytoll tisztítást és portalanítást jutányos áron vállalok

HIRDETÉSEKET felvevő
A DÉLBÁCSKA kiadóhivatala
Novisad, Kralja Petra 30

HUMANIK
FÉRFI VÁSZON FELCIPŐK
NYARI ÖZGYSION ELADÁS
SPANGNIS NŐI VÁSZON-FELCIPŐK
78- 128- 147-
KEDVEZMÉNYES, VÉTEL-ALKALOM, KÜLÖNBÖZŐ KIÁLLITÁSÚ CIPŐKRE.
NOVISAD: Kralja Petra ulica 11.
SOMBOR: Aleksandrova 6.
VEL. BÉCKEREK: Aleksandrova 3a
SUBOTICA: Aleksandrova ul. 7.
Karadjordjev trg. 9.

SZŐLLŐ ELADÓ
13/4 hold nagy villával és vincelleriakkal. A szőlő a legjobb venyigével van beültetve, azonnal meg nemes gyümölcsakkal is. Egyetlen dunai Riviera a novisadi Stranddal szemben, a kamenai kert (erdő) közelében. A ház kikötő 2 perc alatt érhető el. A villa fűtése és nagyságra való tekintettel sanatóriumnak, nyaralónak vagy vendéglőnek alkalmas
Monašević S. Dušan, Novisad, Kr. Petra u. 25

Traktor motorszerelő
perfekt szaktudással és magyar, német, szerb nyelvismerettel azonnal felvétetik
Findeisen Gusztáv és Társa
Novisad, Željeznička ucca 100. sz.

Fényképészeti gépet és anyagot csakis az egyedüli szaküzletben vásároljon mert akkor meg lesz elégedve
BARTA I DRUG
NOVISAD, DUNAVSKA 9. Telefon 26-49
Előhívás, kopirozás és nagyítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek

Megnyit
ujjonnan modern felszereléssel a volt **SINGER-féle fényképezési műterem** Dunavska ulica 9 alatt, amely
Fotó HARKÁNYI
vezetése alatt fogja a novisadi közönség igényeit kielégíteni
Művészi felvételek
egy családi, menyasszonyi, valamint interőr és foto tehnikai felvételek
a legolcsóbb árban készölnek
Specialista gyermekfelvételekben, Páris, London és Róma kiállításain rangyerenemmel és oklevelekkel kitüntetve. Tel. 26-49

2 ház 19 lakással, város központjában egy-egy holdas telken olcsó áron MORE ügynökségnél Hotel Sloboda udvarában **eladó**. Ugyanott telkek 12.000, házak 2 szoba konyha előszoba speiz 40.000 dinár, lakások stb. kaphatók

Műhely áthelyezés!
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **autókaroszeria** üzememet a legmodernebb gépekkel felszerelve július 15-én (Mladen Mogintól. Temerinska ul.) Kalentić garázshoz. Futoski put (villamos megálló helyeztem át. Elvállalok mindennemű autó, autóbusz és teherautó készítését a legmodernebb kivitelben. Tisztelettel
Raimund Gottwald

ADLER
30 mod.
a legújabb és legtekéletebb irógép, irodai, utazói, és privát használatra
Részletfizetésre is!
Központ: Ivan F. Schwarcz Beograd, Sremska 5
Képviselő:
Birly Josip, Novisad Mileticeva 13
Telefon 28-40

Fayence- és majolikafalburkolólapok, padlózati keramitlapok és samottanyag nagy választékban jutányos árban állandóan kapható:
SCHOMANN & BAUER
cégnél, Novisad
Szerkesztését és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

Köszönetnyilvánítás
Mindazoknak köszönetet mondunk, akik
felejtethetetlen férjem, illetve édesapánk
SCHÜLE REZSŐ
temetésén részvételükkel igyekeztek nagy fáj-
dalmunkat enyhíteni.
Novisád, 1929. július 19.
A gvászoló család

Írógép, íróasztal, könyvelési asztal
a Stoewer gép kitűnő állapotban,
ugyszintén az asztalok is,
eladók
Megtekinthető Streljačka ul. 35

Az utazási idény alkalmával ajánljuk a
legmodernebb felszerelt páncl-
szobánkban elhelyezett
safe-depositet
Olcsó bérleti feltételek!
KERESKEDELMI ÉS IPARBANK R.T.

Kiadó két udvari szoba alkalmas
két orvosi rendelőnek, vagy
irodának, ezenkívül 6 földszinti helyiség
vizvezetékekkel és hatemeleti helyiség, alkal-
mas gyárnak vagy műhelynek, küön vagy
együttesen, augusztus 1 re. Érdeklődni:
Fotoška ulica 56.

I-a mész, cement
Reibsand
vagon és kisebb tété-
lekben a legolcsóbban szállít
GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Futoski put 66
TELEFON 25-34

Ma, vasárnap **elsőrendű vonószena**
és minden hétfőn este
halvacsora
LEMLER JÓZSEF vendéglősnél
Futaki ut 99. Kálváriával szemben

Holitzky Károly, Novisád
Villamos, gép- és mechanikai műhely
Kralja Aleksandra ulica 9

Állandóan raktáron, gyári lerakat. Villamos-
motorok Dynamók, "Phyiny" motor schulz
schalterok, ventilatorok minden kivitelben,
villamos kovacsujtatók, legújabb és legmo-
dernebb mozberendezési cikkek. Takaré-
transformátor minden váltóáramra kapcsol-
ható, hihetetlen olcsó üzemi költség, egyszerű
kezelés, tiszta és nyugodt kép. Kérjen aján-
latot! Mindennemű javítások és tekercselések
végeztetnek. Sürgőnycim: Tehnika Novisád

NAGYFEJEŐ kézimunka
üzlete :
NOVISAD, JEVREJSKA ULICA 9.
Előnyomda. Kézi- és géphimző terem.
Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb
függöny, Storr, miljő, futó, ágyterítő és
ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdiva-
tosabb ruhaminták előnyomtatása és him-
zése, kézi- és gépszur, túllhímzés, end-
lizés, diszpárna montirozás és perzsa
szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportzászlók
készítése. Teljes kelengyék készítése ho-
zott anyagból is. Nagy választék kézi
klöplicsipkében, kézimunka kellékekben
Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!

Tiszta arc

és fiatalítás. Arcbőre üde és
hamvas lesz. Pattanások,
mitesszerek, ráncok, májfol-
tok, piros orr, kiütések, lesü-
les, sárga és barna foltok

Szeplők

gyorsan és biztosan eltűnnek, ha az „Eros” szép-
ségekrémet használja. Az „Eros” az arc, nyak, kar
és kéz szépségének a megóvásáért szolgál, meg-
tartja a szépségét a legidősebb korig, kezesség
mellett. — Orvosiilag ajánlva. — A legnagyobb háttára
tesztelgett. Már 24 órán belül **arcbőröm** láthatóan
megszépült — írja M. dr.-né. Kitűnően bevált szer
minden korú hölgnél és férfiaknál. Ára 16 dinár.
Három tégely 34 dinár. Hat tégely 55 dinár.
Dr. Kemény Miklos, Košice, Postafiók 12/L. 21 C 5 R.

A halott emlékének tisztelete
a legszebb emberi erény!

Temetések rendezését,

exhumálást, szállí-
tást, bármely vidék-
ről (külföldről is), a
legnagyobb figye-
lemmel és pontos-
sággal a legzoli-
dabb árak mellett
vállalom.

GOLGOTA
19. LENKEY IMRE 66 FIA
Novi Sad, Uspenska ulica 12. sz.
Raktáron tartok kész butorokat,
elvállalok butor, épület és üzlet-
berendezési munkákat.

Személyesen meggyőződhet a H. S. C. S. „SELEKTOR” munkájáról !!

A n. é. Gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy
Tóth Péter, Velika Kikinda
által megvásárolt

SELEKTOR

vetőmagnemesítő és osztályozógép
nevezett házának udvarán, bemutató keretében kerül átadásra
**f. évi július hó 21-én vasárnap délelőtt
9 órai kezdettel.**

Ezen bemutatóra az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk

A n. é. Gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy
Smiljanski Gjuro i Sin, Csurug
malom
által megvásárolt

SELEKTOR

vetőmagnemesítő és osztályozógép
a malom udvarán, bemutató keretében kerül átadásra.
**f. évi július hó 23-án kedden délelőtt
9 órai kezdettel.**

Ezen bemutatóra az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk

Auš i Drugovi k. d.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Novisad
Temerinska ulica 1.

Vel. Bečkerek
Mileticeva ulica 3.

Nyomatott: „Uránia”, nyomdai műintézet és kiadvállalat (Komlós Márton) Novisad, Ustavka 14.